

تصوف در میان اهل سنت محل اظهار ارادت به اهل بیت است

امام جمعه گنبد کاووس با بیان اینکه انسان کامل، محور عرفان ابن عربی است، گفت: تصوف در میان اهل سنت محل اظهار ارادت به اهل بیت و محل عرفان است و باید از این ظرفیت استفاده کنیم.

امام جمعه گنبد کاووس با بیان اینکه انسان کامل، محور عرفان ابن عربی است، گفت: تصوف در میان اهل سنت محل اظهار ارادت به اهل بیت و محل عرفان است و باید از این ظرفیت استفاده کنیم.

به گزارش خبرنگار مهر، اتحادیه بین المللی امت واحده اولین بار سال ۱۳۹۳ اولین کاروان سرزمین برادری را راهی مناطق اهل سنت ایران نمود. این برنامه امسال در روزهای نوزدهم و بیستم اسفندماه ۹۵ نیز برای دومین بار با سفر جمعی از نخبگان، نویسندگان و اهالی فرهنگ و رسانه به سه استان خراسان جنوبی، کردستان و گلستان برگزار شد.

دیدار با نخبگان و فعالان فرهنگی ترکمن در دانشگاه گنبد، دیدار با طلاب اهل سنت مدرسه علمیه حنفیه، دیدار با خانواده های شهدای منا در گنبدکاووس، دیدار با امام جمعه اهل تسنن بندر ترکمن و شرکت در نمازجمعه اهل سنت بندرترکمن از برنامه های کاروان سرزمین برادری در استان گلستان بود.

در بخشی از سفر درباره وحدت اسلامی و نحوه تعامل شیعه و سنی با امام جمعه گنبدکاووس به گفتگو نشستیم.

شیعه از هیچ چیزی به اندازه سب و لعن ضرر نکرده است

حجت الاسلام محمود ترابی، امام جمعه گنبد کاووس به خبرنگار مهر گفت: جمله ای را از مرحوم آقای حکیم نقل می کنم که ایشان می گوید شیعه از هیچ چیزی به اندازه سب و لعن ضرر نکرده است. یعنی منزوی شدن ما در دنیا و در میان اهل سنت به خاطر همین امر است. ما مکتب اهل بیت را با برچسب و بسته بندی بدی به دنیا ارائه می دهیم و طبعاً هم خریدار آن در دنیا کم می شود. لذا فکری باید برای این مسئله داشت.

وی ادامه داد: بزرگان نقل کرده اند صرف نظر از اختلافات طبیعی که بین شیعه و سنی وجود دارد، موضوع تفرقه دست سیاست بوده است. لذا تفرقه با مباحثه و... قابل حل نیست چراکه دست سیاست این کار را کرده است. الان هم باید دست سیاست وارد عمل شود تا بتوانیم با محبت در کنار هم باشیم.

مهمترین عامل مهربانی، تعامل و رفت و آمد است

وی افزود: بنا بر پیشنهاد روایات و آنچه در منابع می بینیم مهمترین عامل مهربانی، تعامل و رفت و آمد معرفی شده است. مثلاً هدیه، کینه ها را از بین می برد. ما مادامی که از ابزارهای اینچنینی بهره نبریم نمی توانیم با هم به وسیله مباحثه رفاقت پیدا کنیم.

ترابی گفت: در رفتارها هیچ چیز مثل صداقت اثر ندارد. ما اگر به بهانه سلفی گری و وهابیت بخواهیم عقاید اهل سنت را — که به حد نزاع نمی رسد— تحمل نکنیم و به آنها اعتماد نداشته باشیم، طبعاً نتیجه عدم صداقتی که در رفتار ماست این است که آنها به ما اعتماد نخواهند کرد. ما باید فضا را به سمتی ببریم که به آنها اعتماد داشته باشیم تا آنها نیز به ما اعتماد کنند.

وی اظهار داشت: خدمت نقش مهمی در اتصال با اهل سنت دارد. اگر ما اهل سنت را با امکاناتی که در اختیار آنها قرار می دهیم به خودمان وصل کردیم آنها دیگر جای دیگری نخواهند رفت. اینها بهترین زندگی ها را در سایه جمهوری اسلامی پیدا کرده اند. تفاوت زندگی آنها از قبل از انقلاب تا الان از تفاوت زندگی شیعیان در استان هایی مثل گلستان به شدت بهتر و بالاتر است. یعنی خدمتی که به اهل سنت شده بیشتر از خدمتی است که به شیعیان شده است. لذا زبان اهل سنت نسبت به ما یک زبان شکرگذار است.

چقدر از اهل سنت در فضای مدیریتی استفاده می شود؟

وی ادامه داد: هر جا هم که ما کم گذاشتیم این ضرر را حس می کنیم که آنها به ما احساس نگرانی دارند. مشکلی که ما داریم این است که چقدر از اهل سنت در فضای مدیریتی استفاده می شود؟ در رابطه با این امر مخالفان و موافقان در جناح های مختلف وجود دارد. ما باید فضا را برای این کار باز کنیم و آنها را از خودمان بدانیم. تعبیر آقای سیستانی این است که نگویید «برادران ما اهل سنت»؛ بلکه بگویید «جان ما اهل سنت».

ترابی گفت: امام هم در تعبیر خود از «واحد» استفاده می کند یعنی دو دست منظور نیست بلکه یک دست باید باشد. لذا این اعتماد را باید با لوازم آن فراهم کنیم.

وی ادامه داد: به نظر من مهمترین لازمه این کار این است که ما با صراحت برای آنها روشن کنیم که کسی در نظام می تواند در مراتب مختلف مدیر باشد که وفاداری اش به انقلاب و نظام سیاسی برای ما روشن شده باشد. اگر چنین فردی باشد ما چرا نباید از این فرد استفاده کنیم؟

حجت الاسلام ترابی گفت: تعامل شیعه با اهل سنت در دنیای اسلام چند نوع است. یکی زمانی است که آنها اکثریت داشتند و شیعه نسبت به آنها یک جور نگاه دارد. جاهایی هم ما اکثریت داشتیم که این امر تقریباً در ایران فقط وجود دارد. باید بررسی شود اینکه آنها در ایران اقلیت بوده اند و ما اکثریت بوده ایم چه آثار جامعه شناسانه و رفتارشناسانه ای بر آنها داشته است. یکی از مهمترین این آثار این است که آنها در لاک تقیه ای هستند.

امام رضا(ع)؛ محور وحدت

وی ادامه داد: آنچه وحدت واقعی را ایجاد می کند چند چیز است. اول انقلاب و امام است. دوم امام رضا(ع) است. در اینجا امام رضا(ع) با همه جا متفاوت است یعنی خاندان هایی که خدا به واسطه نذر برای امام رضا(ع) به آنها فرزند داده آنقدر فراوان است که همین می تواند وسیله و سندی برای ما باشد برای ابراز محبت و ارتباطی که باید داشته باشیم.

امام جمعه گنبد کاووس گفت: مرام انقلابی امام حسین(ع) هم در اینجا خیلی موثر است که از ابزارهایی است که می تواند وحدتی که ما می خواهیم را از این ذخیره بزرگ ظرفیت ساز استخراج کند که باید از آن استفاده بیشتری بکنیم.

وی ادامه داد: ما ممکن است مباحثات مفهومی در بحث وحدت داشته باشیم ولی مباحثات اجرایی نداریم. مثلاً بررسی هایی که نشان دهد باید در مناطق خاص از چه شیوه هایی استفاده شود، وجود ندارد.

جای خالی پژوهش های میدانی درباره شیوه های وحدت

وی افزود: شما یک پایان نامه پیدا نمی کنید که شیوه های وحدت در مثلاً منطقه گلستان چه چیزهایی می تواند باشد که ذهنت انسان نسبت به آن باز شود. لذا جای پژوهش های میدانی در این باب خیلی خالی است که ویژگی ها و توقعات و نگاه آنها را نسبت به ما و بالعکس در هر منطقه ای مشخص کند.

امام رضا(ع) دو سال از عمر شریفشان را در ترکمنستان زندگی کرده اند

حجت الاسلام ترابی گفت: یکی از مهمترین ظرفیت هایی که ما از آن هیچ استفاده نمی کنیم و در اینجا موضوعیت دارد این است که امام رضا(ع) دو سال از عمر شریفشان را در ترکمنستان زندگی کرده اند و واقعا از این ظرفیت می توان استفاده بهینه ای کرد. لاقلاً ایران می تواند یک جایگاه فرهنگی در آنجا بنا کند. لذا این موید می تواند برای ما اسباب وصل باشد.

تصوف در میان اهل سنت محل اظهار ارادت به اهل بیت بوده است

وی ادامه داد: در دنیای شیعه همه ما تقریباً شریعتی و احکامی و رساله ای هستیم. تصوف همیشه در شیعه همراه با حواشی تند بوده است. یعنی هم جای پای مکتب های بیرونی در آن واضح است و هم به شدت محل وابستگی و جاسوسی در شیعه است ولی این امر در اهل سنت عکس است و تصوف محل اظهار ارادت به اهل بیت و محل عرفان و دوری از خشونت و تندی است و این دو کاملاً تحلیل های متفاوتی دارد.

وی افزود: کتاب هایی که درباره تصوف نوشته شده نشان می دهد که عبارات ائمه اطهار فوق العاده عجیب است و اهل

بیت برای خالص کردن شیعه سعی می کردند به جای قطب مردم را دور علمای ربانی جمع بکنند.

باید از ظرفیت تصوف استفاده کنیم

امام جمعه اهل سنت گفت: نفوذ جریان های سیاسی به معنای استعماری و... در تصوف اهل سنت جای پای روشنی ندارد و ما می توانیم از این ظرفیت استفاده بیشتری ببریم. در دنیای آنها فضای عجیبی از این بابت وجود دارد.

تفاوت عرفان ابن عربی با سایر عرفان ها

حجت الاسلام ترابی ادامه داد: هنوز هم امام در معرفی محی الدین عربی پیشگام است و هنوز هم در میان ما هیچ کس نتوانسته به صورت صریح در این باره سخن بگوید. اما آیا امام واقعا می خواست ابن عربی را برای حوزه های شیعه معرفی کند؟ خیر؛ نگاه این است که این یک ابزاری است که به وسیله آن انسان کامل، محور عرفان باشد. اگر انسان کامل را پذیرفتیم دیگر نمی توان از اهل بیت عدول کرد. تفاوت عرفان ابن عربی و عرفان های دیگر این است که آنها قطب دارند و این انسان کامل. قطب دکان مقابل انسان کامل است.

وی گفت: لذا همیشه محمل اظهار ارادت به اهل بیت در میان اهل سنت، عرفان و تصوف بوده است. لذا ما باید به اینها نگاهی متفاوت داشته باشیم. بایزید بسطامی، شیخ ابوالحسن خرقانی و... و عرفان هایی مثل سعدی و... ظرفیتی است که از بستر آن اهل سنت می توانند به مرام ما نزدیک شوند.

هیچ تفاوتی بین شیعه و سنی در مورد امام زمان وجود ندارد

وی افزود: به یاد دارم که مثلا در نیمه شعبانی که با جمعه مصادف شده بود و من توفیق داشتم به مدینه مشرف شوم، در خطبه ای که خطیب خواند؛ در رابطه با حضرت بقیه الله صحبت کرد. هیچ تفاوتی بین شیعه و سنی در مورد امام زمان وجود ندارد جز اینکه اهل سنت معتقدند حضرت بعداً به دنیا می آید و یا از نوادگان امام حسن است. لذا تفاوت دیگری وجود ندارد و این امر هم می تواند ما را به وحدت برساند.

وی در پایان اظهار داشت: اعتقاد ما این است که در بحث مراودات باید خیلی کار کنیم. ائمه فرموده اند که به نماز جماعت اهل سنت بروید و یا فرموده اند نماز خواندن پشت سر آنها مثل نماز خواندن پشت سر رسول خداست و یا توصیه کرده اند به تشییع جنازه آنها بروید، لذا این مراودات بیشتر از همه چیز اثر دارد.